

**Програмові вимоги до іспиту з навчальної дисципліни
«Історія української літературної мови» для студентів IV курсу
спеціальності «Середня освіта (українська мова і література)»**

1. Предмет, завдання і значення курсу ІУЛМ, зв'язок з іншими мовознавчими дисциплінами.
2. Методологічні засади оцінки мовноісторичних явищ.
3. Теорії виникнення мов.
4. Походження назви «Україна». Літературні мови в історії українського народу.
5. Основні джерела вивчення ІУЛМ.
6. Періодизація розвитку УЛМ.
7. Українська мова в додержавний період (6-10 ст.). Загальна характеристика.
8. Праслов'янська доба.
9. Розпад праслов'янської мовної єдності.
10. Українці – автохтони південно-східної Європи.
11. Фактори об'єднання українських племен у державу.
12. УЛМ в Київській (Руській) державі (11-13 ст.). Загальна характеристика.
13. Утворення Київської Русі. Початок писемності.
14. Літературні мови Київської Русі. Питання давньоруської мови.
15. Писані пам'ятки періоду, їхні стильові особливості.
16. УЛМ в Польсько-Литовській державі (14 – п. пол. 17 ст.). Загальна характеристика.

17. Литовсько-Польська колонізація українських земель.
18. Загальна характеристика розвитку літературної мови 14 – сер. 16 ст.).
19. Мова українських грамот.
20. Реформація в Україні.
21. Розвиток УЛМ від сер. 16 до сер. 17 ст. Загальна характеристика.
22. Загальна характеристика мовно-літературного процесу.
23. Початки вищої освіти в Україні. Граматики.
24. Староукраїнська лексикографія.
25. Українська літературна мова у др. пол. 17 – 18 ст. Загальна характеристика.
26. Розвиток української літературної мови у др. пол. 17 ст .
27. Українська літературна мова у 18 ст.
28. Українське бароко.
29. Українська літературна мова к. 18 – 19 ст. (формування нової літературної мови).
30. Початки власне українського мовно-літературного процесу. Естетична функція рідної мови.
31. Творчість І.Котляревського та її значення для української літературної мови.
32. Українська літературна мова в першій пол. 19 ст. Загальна характеристика.
33. Мовотворча діяльність романтиків.
34. Роль Т.Шевченка в історії української літературної мови.
35. Історичний розвиток української мови в Галичині.
36. Діяльність «Руської трійці». Москвофільство в Західній Україні.

37. Загальні історичні умови розвитку УЛМ. Заборони УЛМ у Російській імперії і боротьба з ними.
38. Дискусія про шляхи розвитку УЛМ та її наслідки.
39. Роль Івана Франка та Бориса Грінченка в українському мовотворенні.
40. Лексичне, правописне, граматичне унормування УЛМ.
41. Галичина у формуванні нової літературної мови.
42. Боротьба за українську мову в 1917-1920 рр.
43. Українська літературна мова в радянській державі: доба українізації (1925-1932 рр.).
44. Українська літературна мова в радянській державі: доба репресій та гонінь (1933-1941 рр.).
45. Функціонування української літературної мови в Українській РСР другої половини 20 ст. Загальна характеристика.
46. Українська літературна мова в 50-60-х рр. 20 ст.
47. Українська літературна мова в 70-80-х рр. 20 ст.
48. Сучасний стан та перспективи розвитку української літературної мови (кін. 20- поч. 21 ст.).
49. Законодавчі основи функціонування української літературної мови в Україні.
50. Українська літературна мова діаспори. Загальна характеристика.